

จงบปล่อยให้สหภาพยุโรปกำหนดชะตาของตลาดกีฬาฟุตบอลยุโรป
: การศึกษาวิเคราะห์การวินิจฉัยของศาลยุติธรรมยุโรปในคดียุโรปเปียนซูเปอร์ลีก 2023
LET THE EUROPEAN UNION DETERMINE THE EUROPEAN FOOTBALL MARKET
: AN ANALYSIS OF THE EUROPEAN COURT OF JUSTICE (ECJ) RULING IN THE 2023
EUROPEAN SUPER LEAGUE CASE

ปีดิเทพ อยู่ยูนยง^{1*}

Pedithep Youyuenyong^{1*}

¹คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

¹Faculty of Law, Chiang Mai University, Chiang Mai Province

*Corresponding Author: pedithep.y@cmu.ac.th

Received: March 20, 2024

Revised: April 11, 2024

Accepted: April 12, 2024

บทคัดย่อ

ในขณะที่การอุบัติขึ้นมาของสหภาพสมาคมกีฬาฟุตบอลยุโรป (ยูฟ่า) ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดอย่างหนึ่งภายใต้ฐานแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างลำดับชั้นในการบริหารปกครองฟุตบอลระดับยุโรปแบบดั้งเดิม ตลอดจนลักษณะโดยธรรมชาติของการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลเช่นว่านี้ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของกีฬาฟุตบอลยุโรป แต่การบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในทำนองนี้ทำให้เกิดคำถามที่สำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่าซึ่งใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในระดับภูมิภาคยุโรป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกฎหมายของสหภาพยุโรปได้แผ่อิทธิพลไปบังคับใช้ทั่วทั้งหมดของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ด้วยเหตุนี้สหภาพยุโรปจึงจำเป็นต้องอ้างหลักอำนาจสูงสุดของสหภาพยุโรปเอาไว้ หลักอำนาจสูงสุดของสหภาพยุโรปเห็นว่าการกฎหมายของสหภาพยุโรปมีความสำคัญเหนือกว่าการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่า ทั้งยังมีอำนาจเหนือไปกว่าเขตอำนาจศาลของสมาชิกที่เป็นสมาคมกีฬาฟุตบอลระดับชาติ บทความนี้กล่าวถึงข้อพิจารณาที่ขัดแย้งกันในหลายประเด็น ที่เกิดขึ้นระหว่างความเฉพาะเจาะจงของการบริหารปกครองกีฬาภายใต้เขตอำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่ากับการใช้อำนาจวางระเบียบทางกฎหมายของสหภาพยุโรป รวมทั้งความเป็นสูงสุดของกฎหมายสหภาพยุโรป อีกทั้งบทความฉบับนี้ยังเน้นย้ำถึงธรรมชาติดั้งเดิมของกฎหมายของสหภาพยุโรปผ่านการวิเคราะห์คำพิพากษาศาลยุติธรรมยุโรปฉบับล่าสุดที่วางหลักเกณฑ์เอาไว้ในทำนองว่าสหภาพยุโรปมีหน้าที่ปกป้องสิทธิในการแข่งขันทางการค้าภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป รวมไปถึงการนำเสนอบทสรุปถึงข้อดีและข้อเสียของการวางหลักการเช่นว่านี้ได้วางเอาไว้ในคำพิพากษาศาลยุติธรรมยุโรป สถานการณ์ที่ตึงเครียดบางอย่างอันเกิดจากคำพิพากษาได้เกิดขึ้นเพื่อดำรงรักษาการแข่งขันในตลาดเดียวของยุโรปด้วยการควบคุมพฤติกรรมต่อต้านการแข่งขันโดยองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรป

คำสำคัญ: ยูฟ่า ความมีอิสระในการบริหารปกครองกีฬา ศาลยุติธรรมยุโรป คำพิพากษาเลขที่ C-333/21

Abstract

The emergence of the Union of European Football Associations (UEFA) is regarded as one of the most successful developments under the traditional hierarchical governance structure of European football. The inherent characteristics of this governance are closely tied to the economic and social activities of European football. However, such governance raises critical questions about the exercise of UEFA's authority in managing European football governance at the regional level. Nonetheless, since European Union (EU) law extends its influence across all member states, the EU is required to uphold the doctrine of supremacy. This legal principle establishes that EU law takes precedence over UEFA's authority in European football governance and also over the jurisdiction of national football associations. This article addresses conflicting issues arising between the specificity of UEFA's autonomous European football governance and the EU's regulatory authority, including the supremacy of EU law. It also highlights the original nature of EU law through an analysis of the European Court of Justice's most recent ruling. This ruling asserts the EU's obligation to protect the right to compete under EU competition law. Furthermore, the article discusses the advantages and disadvantages of the principles established in the ruling, as well as tensions arising from the judgment aimed at preserving competition in the European single market by regulating anti-competitive behaviors by European football governing bodies.

Keywords: UEFA, Autonomy in sports governance, European court of justice, Judgment No. C-333/21

บทนำ

คำพิพากษาศาลยุติธรรมยุโรปในคดีเลขที่ C-333/21 (Case C-333/21) (Court of Justice of the European Union, 2023) ได้พิจารณาพิพากษาในกรณีที่บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก (European Super League หรือ ESL) พยายามก้าวขึ้นมาดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรป (Organiser of European Football Competitions) ทำให้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปและการดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปของสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union of European Football Associations) หรือ ยูฟ่า (UEFA) ซึ่งยูฟ่าพยายามใช้อำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของตนในการกำหนดทิศทางของการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปแต่เพียงผู้เดียว (ลักษณะการบริหารปกครองของยูฟ่าเช่นนี้มีลักษณะที่เป็นอิสระแยกออกจากการปกครองของรัฐหรือองค์กรหนึ่งองค์กรใดปราศจากการถูกครอบงำจากรัฐหรือองค์กรหนึ่งองค์กรใด) ออกวางกฎระเบียบ (Ruling) สกัดกันไม่ให้บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกก้าวขึ้นมาเป็นผู้เล่นสำคัญในการแข่งขันประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรป (van den Bogaert, 2022) ทั้งยังออกวางกรอบกติกาบางอย่างที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจการค้าของบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกอย่างยิ่งยวด บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกเห็นว่าการออกกฎระเบียบและการวางกรอบกติกาของยูฟ่า เป็นการกระทำอันเป็นการผูกขาดทางการค้าและจำกัดเสรีภาพในการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรป อันเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจดังกล่าวอย่างเสรีและเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจในตลาดยุโรป (Lopez Frias et al., 2023) จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลยุติธรรมยุโรป (European Court of Justice หรือศาล ECJ) คดีนี้มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่า ซึ่งเป็นอำนาจอิสระในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปนั้น แล้วยูฟ่าใช้อำนาจอิสระเช่นนี้มาวางระเบียบและดำเนินนโยบายจำกัดการแข่งขันทางการค้าในธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬา

ฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปได้หรือไม่ ศาล ECJ ปรับใช้กฎหมายสหภาพยุโรป (European Union Law หรือ EU Law) ในการพิจารณาพิพากษาคดีนี้อย่างไร

การศึกษาในบทความนี้ จะพิจารณาจากแนวคิดการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลอย่างเป็นอิสระ หลักเกณฑ์กฎระเบียบของยูฟ่าที่เกี่ยวข้อง และคำพิพากษาศาล ECJ ในคดีเลขที่ C-333/21 เป็นสำคัญ พร้อมทั้งวิเคราะห์คดีที่จะนำหลักกฎหมายการแข่งขันทางการค้ามาประกอบการศึกษาวิเคราะห์

การบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่า

ยูฟ่าได้ว่ามีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรป (European Football Governance) โดยมุ่งเน้นให้การทำกิจกรรมกีฬาฟุตบอลเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งโลกและมีเป้าหมายให้การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลมีมาตรฐานที่นานาชาติให้การยอมรับเป็นการทั่วไป โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวางมาตรฐานการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปที่ถือเป็นเกณฑ์ให้บรรดาสมาคมกีฬาฟุตบอลที่เป็นสมาชิกของยูฟ่าหรือสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่า (UEFA Member Associations) รับรองกันเป็นการทั่วไปว่าจะปฏิบัติตามเกณฑ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ซึ่งสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่าต้องยินยอมผูกพันตนว่าจะปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ยูฟ่าได้วางเอาไว้เพื่อให้ตัวเองมีสิทธิ หน้าที่ ตลอดจนมีเสรีภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ที่ยูฟ่าได้จัดขึ้น ในขณะเดียวกันบรรดาสมาชิกของยูฟ่าอาจต้องรับผิดชอบในผลจากการที่ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ยูฟ่าได้วางเอาไว้ การบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปจึงเกิดขึ้นมาเกิดจากการหลอมรวมกันของบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรปหลายประเภทและบรรดาสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปอย่างมีแบบแผนที่แน่นอน อีกทั้งยูฟ่าได้ใช้อำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของตนกำหนดความประพฤติของผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฟุตบอลยุโรปภายใต้กระบวนการบังคับควบคุมความประพฤติเช่นว่านี้อย่างเป็นกิจจะลักษณะและเป็นขั้นตอนที่แน่นอน กล่าวอีกนัยหนึ่งปัจจุบันได้ยูฟ่าได้สร้างระบบการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตนผ่านการกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) ระหว่างบรรดาผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฟุตบอลยุโรปกับบรรดาสมาชิกของยูฟ่า ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญที่ยูฟ่าใช้ในการสร้างการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของตนอย่างเป็นอิสระ (European Footballing Autonomy) (de Witte & Zginski, 2022) การดำเนินกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฟุตบอลยุโรปกับบรรดาสมาชิกของยูฟ่าด้วยกันเอง เพื่อให้บรรดาสมาชิกของยูฟ่ายังคงมีเสรีภาพในการทำกิจกรรมกีฬาฟุตบอลหรือดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของตนได้ แต่การทำกิจกรรมกีฬาฟุตบอลหรือดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลต้องเป็นไปภายใต้ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ยูฟ่าได้วางเอาไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งกลไกการกำกับดูแลตนเองและการบริหารปกครองตนเองอย่างเป็นอิสระของยูฟ่าสามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการวางกฎระเบียบขึ้นมาเพื่อใช้บังคับควบคุม ความประพฤติของผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฟุตบอลยุโรปกับบรรดาสมาชิกของยูฟ่า ให้บุคคลเหล่านี้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดและได้รับโทษตามที่ยูฟ่าได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน (Chappelet, 2010)

การสร้างการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปอย่างเป็นอิสระของยูฟ่าผ่านการกำกับดูแลตนเองระหว่างบรรดาผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฟุตบอลยุโรปกับบรรดาสมาชิกของยูฟ่าเช่นว่านี้มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารปกครองตนเองโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐหนึ่งรัฐใด (ประเทศหนึ่งประเทศใด) หรือปราศจากการครอบงำสั่งการจากเอกชนรายหนึ่งรายใด ในทางเดียวกันการสร้างการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปอย่างเป็นอิสระของยูฟ่าก็ต้องดำเนินงานด้วยความเป็นกลาง และดำเนินกิจกรรมโดยปราศจากอคติกับบรรดาสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายหนึ่งรายใด รวมทั้งจะต้องไม่เอื้อประโยชน์เกี่ยวข้องกับการบริหารปกครองของตนที่ดำเนินอยู่ให้ปัจเจกบุคคลรายหนึ่งรายใดหรือกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดทางตรงและทางอ้อม

ยูฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลระดับทวีป (Continental Bodies of Football Governance) เกิดจากการรวมตัวของบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปและบรรดาสมาชิกสมาคมระดับชาติ (National Association Members) (หรือสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่า) เพื่อจัดกิจกรรมกีฬาฟุตบอลหรือการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในระดับภูมิภาคยุโรปอย่างเป็นอิสระ โดยมีเป้าหมายในการดำรงประโยชน์สาธารณะในกีฬาฟุตบอลยุโรปตอบสนองต่อความต้องการของผู้คนส่วนใหญ่ที่เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวงการกีฬาฟุตบอลยุโรป รวมทั้งจัดการเอาไรต์เอาเปรียบในการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอย่างไม่เป็นธรรมและกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมกีฬาฟุตบอลให้อยู่บนพื้นฐานของกรอบวินัย จริยธรรม จรรยาบรรณและกฎกติกาที่ผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปยอมรับนับถือร่วมกัน (Vrooman, 2007) การที่บรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปและบรรดาสมาชิกสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่ามารวมตัวกัน ย่อมทำให้เกิดความผูกพันระหว่างกันและกันหรือกำกับดูแลกันเองร่วมกัน โดยบรรดาสมาชิกสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่าที่ยินยอมเข้ามาสังกัดภายใต้การบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปของยูฟ่าย่อมเป็นไปโดยสมัครใจ ความความสมัครใจเช่นนี้รวมไปถึงความสมัครใจที่จะยอมรับจะปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหรือกฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปของยูฟ่า ทั้งนี้ยูฟ่าอาจพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานหรือกฎระเบียบขึ้นมาเพื่อใช้บังคับ ควบคุม และกำกับความประพฤติของบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปและบรรดาสมาชิกสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่าที่เข้ามาสังกัดภายใต้การบริหารปกครองของยูฟ่า ให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหรือกฎระเบียบ ก็จะมีผลความผิดและได้รับโทษตามที่ยูฟ่ากำหนดไว้

ยูฟ่าได้พัฒนาระบบการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตนให้สอดคล้องกับโครงสร้างของการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปซึ่งเป็นลักษณะเป็นพีระมิด (Pyramid System of European Football Regulations) ซึ่งนโยบายของยูฟ่าที่มุ่งเน้นการจัดการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปให้สอดคล้องกับทิศทางการจัดการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากล (Organisation of the Administration of Football) (European Commission, 2016) ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปที่ยูฟ่ามีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลสามารถดำเนินต่อไปได้ภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลซึ่งเป็นลักษณะเป็นพีระมิด โดยมีการจัดวางโครงสร้างและรูปแบบการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลบรรดาสมาชิกของยูฟ่า โดยเป็นไปตามลำดับชั้นแบบพีระมิด (Pyramidal Structures) มีโครงสร้างการบริหารปกครองจากเนวติ้ง เน้นสายการบริหารปกครองเป็นลำดับชั้น เน้นการควบคุมและกำกับดูแลบรรดาสมาชิกจากยูฟ่า รวมศูนย์อำนาจการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกเอาไว้ที่ยูฟ่า โครงสร้างการบริหารปกครองตามลำดับชั้นแบบพีระมิดของยูฟ่าเช่นว่านี้มียูฟ่าเป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลอยู่ระดับบนสุด (ในระดับภูมิภาคยุโรป) ตามมาด้วยสมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่าอยู่ระดับรองลงมาจากยูฟ่า (ในระดับชาติ) และปิดท้ายด้วยสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดอยู่ภายใต้สมาคมชาติสมาชิกของยูฟ่า (ในระดับท้องถิ่น) ทั้งนี้ยูฟ่ามีอำนาจบริหารปกครองในการตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือวางกฎกติกาไว้ที่ยูฟ่า สามารถดำเนินกิจกรรมบริหารปกครองบรรดาสมาชิกและจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์ของบรรดาสมาชิกส่วนใหญ่ (García, 2009) โครงสร้างและรูปแบบการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลบรรดาสมาชิกของยูฟ่าเช่นว่านี้สะท้อนให้เห็นว่ายูฟ่ามีอิสระในการบริหารปกครองตนเอง ทั้งยังมีสถานะทางกฎหมายเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย (ในรูปแบบของสมาคมตามกฎหมายสวิส (กฎหมายของประเทศสวิตเซอร์แลนด์)) แยกต่างหากออกจากรัฐบาลส่วนกลางและองค์กรกีฬาของรัฐอื่น ๆ มีเขตพื้นที่ในการใช้อำนาจหน้าที่บริหารปกครองบรรดาสมาชิกเป็นของตัวเอง (UEFA Jurisdictions) ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการบริหารปกครองบรรดาสมาชิก ระบบบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี การจัดรูปแบบของสถาบันฝ่ายบัญญัติกฎระเบียบ ฝ่ายบริหารปกครอง และฝ่ายระงับข้อพิพาทในลักษณะที่มีความเป็นทางการ รวมถึงมีความสามารถในอันที่จะให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปสามารถกำหนดอนาคตในการบริหารปกครองตนเองได้ผ่านทางการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปดำรงตำแหน่งประธานยูฟ่า (UEFA President) และคณะกรรมการบริหารงานยูฟ่า (UEFA Executive Committee) ในอีกด้าน

ยูฟ่ายอมทรงสิทธิในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกเป็นของตนเองภายใต้กรอบของกฎระเบียบที่ยูฟ่าได้บัญญัติเอาไว้ในอันที่จะบริหารปกครองบรรดาสมาชิกภายใต้การกำกับดูแลของตนเองและจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปเพื่อตอบสนองต่อการจัดการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในเขตพื้นที่ในการใช้อำนาจหน้าที่บริหารปกครองบรรดาสมาชิกเป็นของตนเอง โดยสามารถวินิจฉัยสั่งการให้บรรดาสมาชิกทำตามความต้องการของยูฟ่าหรือออกกฎระเบียบควบคุมบรรดาสมาชิกไม่ให้กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อรูปแบบการบริหารปกครองตามลำดับขั้นแบบพีระมิดหรือมีพฤติกรรมขัดต่อประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของยูฟ่า ในขณะที่บรรดาสมาชิกของยูฟ่าก็ต้องยอมอยู่ภายใต้การบริหารปกครองและยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบของยูฟ่าอย่างเคร่งครัด แม้ว่าบรรดาสมาชิกของยูฟ่ามีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากยูฟ่าก็ตาม เพราะสมาชิกของยูฟารายหนึ่งรายใดก็จะมีฐานะเป็นเพียงหนึ่งในบรรดาสมาชิกของยูฟ่าเท่านั้น ซึ่งอิสระในการบริหารจัดการตนเองของบรรดาสมาชิกแต่ละรายก็ต้องสอดคล้องกันไปในแนวทางเดียวกันกับนโยบายของยูฟ่า อีกทั้งการบริหารปกครองและกฎระเบียบของบรรดาสมาชิกของยูฟ่าจะขัดหรือแย้งกันกับกฎระเบียบของยูฟ่าไม่ได้

การดำเนินงานของยูฟ่าในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปและดำเนินธุรกิจแสวงหารายได้

แม้ยูฟ่าเป็นนิติบุคคลในรูปแบบของสมาคมที่เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร (A not-for-profit organization) ในอีกด้านยูฟ่ากลับเป็นองค์กรที่แสวงหารายได้ (Income) ในทำนองที่เงินหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่รับเข้ามาเพื่อนำเงินหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจเช่นว่านี้หล่อเลี้ยงให้องค์กรของตนสามารถอยู่รอดต่อไปได้ ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนหล่อเลี้ยงธุรกิจให้เจริญเติบโตต่อไปได้ในอนาคต ในทางเดียวกันยูฟ่าก็พยายามโน้มน้าวจูงใจและวางระเบียบแบบแผนที่ใช้เป็นแนวทางพื้นฐานให้บรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอล (Affiliated Clubs) สังกัดสมาคมสมาชิกของยูฟ่า ที่มาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ยูฟ่าเป็นผู้จัดการแข่งขัน เช่น ยูฟ่าแชมเปียนส์ลีก (UEFA Champions League) และยูฟ่ายูโรปาลีก (UEFA Europa League) มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือประพจน์ปฏิบัติด้านการเงินการคลังภายในสโมสรของตนตามที่ยูฟ่าได้วางแบบแผนเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยการบริหารการเงินการคลังของแต่ละสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เข้าร่วมกิจกรรมกับยูฟ่าต้องไม่บริหารงบประมาณหรือบริหารการเงินการคลังของตนเพื่อแสวงหาหนทางเอารัดเอาเปรียบจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่น ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับยูฟ่า (Kalashyan, 2022) ระเบียบแบบแผนเช่นว่านี้มีสภาพบังคับในลักษณะที่เป็นกฎระเบียบ (Rules and Regulations) ทำให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดสมาชิกของยูฟ่าต้องยินยอมผูกพันตนมาร่วมกิจกรรมและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการบริหารการเงินของสโมสรกีฬาฟุตบอลอย่างเคร่งครัด ในอีกด้านกฎระเบียบเช่นว่านี้เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการกำกับวินัยการเงิน การคลังและการงบประมาณของบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอลเพื่อส่งเสริมการแข่งขันทางการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่เป็นธรรม โดยต่อต้านการผูกขาดทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการแข่งขันกีฬาฟุตบอลเอาไว้ในมือของสโมสรกีฬาฟุตบอลสโมสรหนึ่งสโมสรใด ตัวอย่างเช่น กฎการเงินที่เป็นธรรมหรือกฎ Financial Fair Play (กฎ FFP) อันเป็นกฎที่มุ่งเน้นให้สโมสรกีฬาฟุตบอลรักษาวินัยการเงินของตน ไม่ใช้จ่ายที่เกินตัวจนเป็นสาเหตุของการก่อหนี้ที่เป็นสาเหตุอันก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินภายในสโมสรและสโมสรจะไม่อาจอยู่รอดได้ในระยะยาว เป็นต้น

นอกจากนี้ยูฟ่ายังใช้ความเป็นอิสระในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิก ด้วยการวางกฎเกณฑ์ที่กำหนดความประพฤติของบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอลที่ตนที่ยินยอมผูกพันเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองของยูฟ่า ไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลเช่นว่านี้ไปเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาหรือส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกีฬาของนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อแข่งขันกับ (Rival) (Dunbar, 2021) ธุรกิจหรือการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ยูฟ่าเป็นผู้จัดการแข่งขันและเป็นผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เข้าร่วมการแข่งขันที่ตนเป็นผู้จัด ในขณะเดียวกันยูฟ่าดำรงรักษาระบบการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตนให้สอดคล้องกับโครงสร้างของการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปซึ่งเป็นลักษณะเป็นพีระมิด อันถือว่ายูฟ่าเป็นองค์กรกีฬาฟุตบอลยอดสุดของพีระมิดที่อยู่ในระดับสูงสุดของการจัดการองค์กรลักษณะการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอล

ยุโรป ซึ่งโดยทั่วไปแนวทางการยอมรับสถานะของยูฟ่าที่สืบทอดกันมาช้านานและเป็นที่ยอมรับของผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลว่ายูฟ่าเป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรป

การก้าวขึ้นมาของยูโรเปียนซูเปอร์ลีกเพื่อดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในยุโรปและนโยบายแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรป

สำหรับกรณีศึกษาที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเด็นที่กล่าวและเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรปเมื่อไม่นานมานี้ นั่นก็คือกรณีศึกษายูโรเปียนซูเปอร์ลีก (European Super League หรือลีก ESL)

ยูโรเปียนซูเปอร์ลีกดำเนินโดยบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก (European Super League Company, S.L. หรือบริษัท ESLC) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนประเทศสเปนในรูปแบบบริษัทจำกัด (Limited Liability Company หรือ Sociedad Limitada) โดยการจัดตั้งนิติบุคคลเช่นนี้มีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อยูฟ่านั่นก็คือ เพื่อแสวงหารายได้และประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้วยการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในระบบลีกระดับภูมิภาคยุโรป อีกทั้งการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในระบบลีกเช่นนี้ยังมุ่งเน้นแข่งขันกับกิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกที่ดำเนินโดยยูฟ่า (van der Burg, 2023) โดยมีความพยายามของบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกในการดึงเอาบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของยูฟ่าเข้ามาร่วมกิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ตนเองเป็นผู้จัดกิจกรรม นั้นหมายความว่าบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกพยายามใช้กลยุทธ์เริ่มสร้างการแข่งขันระบบลีกในรูปแบบใหม่ (New League Model) หรือแบบจำลองการแข่งขันกีฬาในระบบลีกรูปแบบใหม่ ที่สร้างขึ้นมาให้เห็นภาพรวมของการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การจัดการแข่งขันกีฬาและการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีแบบแผนที่ชัดเจน ทั้งยังช่วยให้ผู้ติดตามชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหันมาสนใจเข้าร่วมซื้อสินค้าหรือรับบริการจากบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก (และสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เข้าร่วมยูโรเปียนซูเปอร์ลีก) นั้นเท่ากับว่าบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกดำเนินกิจกรรมทับเส้นทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลที่ยูฟ่าได้ดำเนินอยู่แต่เดิมย่อมอาจเป็นสาเหตุทำให้การแสวงหารายได้ของยูฟ่าลดน้อยลงไป อย่างไรก็ตามการวางแผนจะก้าวเข้ามาของบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกเพื่อประกอบธุรกิจอย่างเดียวกันกับยูฟ่าในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรป ก็เปรียบได้ว่าบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกก้าวเข้ามาเป็นคู่แข่งทางธุรกิจ (Business Competitors) ในตลาดธุรกิจประเภทเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน การแข่งขันกันนี้ในธุรกิจอุตสาหกรรมเดียวกันอย่างเสรีเช่นนี้เป็นที่ยอมรับของสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) ในฐานะที่เป็นสถาบันแบบเหนือรัฐ (Supranational Institution) ที่มีนโยบายสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมเดียวกันอย่างเสรี เพราะนโยบายสหภาพยุโรปเช่นนี้วางแนวทางดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีระหว่างผู้ประกอบการเหมือนกันหลายราย ซึ่งเมื่อผู้ประกอบการหลายรายมาแข่งขันกันแล้ว อาจทำให้มีสินค้าที่หลายหลายหรือบริการที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปในฐานะผู้บริโภคในตลาดยุโรป กล่าวอีกนัยหนึ่งนโยบายเช่นนี้ถือเป็นนโยบายแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป (EU Competition Policy) (European Parliament, 2023) ที่วางแนวทางดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีระหว่างผู้ประกอบการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลเพื่อแสวงหารายได้หรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เป็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งเมื่อผู้ประกอบการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหลายรายมาแข่งขันกันจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกแล้ว ก็อาจทำให้ประชาชนทั่วไปในฐานะผู้บริโภคในตลาดยุโรปสามารถติดตามรับชมเกมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกหลายรายการเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีสินค้าและบริการเกี่ยวเนื่องกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากมองประโยชน์สาธารณะ (Public Interest Objectives) เป็นสำคัญแล้ว การแข่งขันทางธุรกิจระหว่างยูฟ่ากับบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในฐานะที่เป็นผู้บริโภคในตลาดยุโรป

การใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปกับแนวนโยบายในเชิงผูกขาดในการทำธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของยูฟ่า

ในทางกลับกัน การดำรงอยู่ของยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกที่ก้าวขึ้นมาแข่งขันทางธุรกิจกับยูฟ่าย่อมบ่อนทำลายความจำเป็นของการรวมศูนย์อำนาจการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปไว้ที่ยูฟ่าในศูนย์กลางเสมอ เพื่อให้ยูฟ่ามีเอกสิทธิ์เด็ดขาดในการใช้อำนาจบริหารปกครองหรือกำกับดูแลกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปแต่เพียงผู้เดียว ในขณะที่ยูฟ่ามีสิทธิพิเศษที่ได้รับมาจากบรรดาสมาชิกโดยบรรดาสมาชิกสละอำนาจส่วนตัวที่มารวมกันเป็นสมาชิกของยูฟ่า เปิดโอกาสให้ยูฟ่าเป็นสถาบันที่มีอำนาจตัดสินใจในทางการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรป ซึ่งถ้ายูฟ่าปล่อยให้ยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกที่ก้าวขึ้นมาแข่งขันทางธุรกิจกับยูฟ่าก็เท่ากับว่ายูฟ่าปล่อยให้ยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกที่ก้าวขึ้นมาทำลายอำนาจทางการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปเช่นเดียวกัน ท้ายที่สุดยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกอาจสร้างอำนาจการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของตนให้แข็งแกร่งพอที่ดำเนินการอย่างเป็นอิสระจากยูฟ่า เพื่อผลักดันส่งเสริมเป้าหมายทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลของตนเอง ในอีกด้านบริษัทยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกอาจกลายมามีฐานะตัวกลางที่คอยประสานและสร้างความร่วมมือทางธุรกิจในระหว่างกลุ่มสมาชิกของยูฟ่ากลุ่มหนึ่งกลุ่มใด เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพและความร่วมมือระหว่างกลุ่มสมาชิกของยูฟ่า เพื่อต่อรองผลประโยชน์กับยูฟ่าในภายหลัง เพื่อสกัดกั้นการเกิดสถานการณ์เช่นว่านี้ยูฟ่าจึงได้วางหลักเกณฑ์ในธรรมนูญยูฟ่าฉบับปี 2021 (UEFA Statutes Edition 2021) มาตรา 49 เอาไว้ว่า “ยูฟ่าจะมีอำนาจแต่เพียงผู้เดียวในการจัดการหรือยกเลิกการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับนานาชาติในภูมิภาคยุโรปที่สมาคมชาติสมาชิกและ/หรือสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดสมาคมชาติสมาชิกเข้าร่วม การแข่งขันกีฬาเป็นผู้จัดจะไม่ได้รับผลกระทบจากบทบัญญัติในมาตรานี้” (UEFA shall have the sole jurisdiction to organise or abolish international competitions in Europe in which Member Associations and/or their clubs participate. FIFA competitions shall not be affected by this provision) อีกทั้งมาตรา 49 ยังมีเนื้อหาสาระสำคัญอีกว่า “การแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับนานาชาติ การแข่งขันอื่นใด หรือการแข่งขันแบบทัวร์นาเมนต์ที่ไม่ได้จัดขึ้นโดยยูฟ่า แต่จัดกิจกรรมในเขตอำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลภูมิภาคยุโรปของยูฟ่า จะต้องได้รับการรับรองจากฟีฟ่าและ/หรือยูฟ่า และ/หรือสมาคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นไปตามข้อบังคับของฟีฟ่าว่าด้วยการควบคุมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระหว่างประเทศ และกฎระเบียบเพิ่มเติมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันดังกล่าวก็จะต้องได้รับการรับรองโดยคณะกรรมการบริหารของยูฟ่า” (International matches, competitions or tournaments which are not organised by UEFA but are played on UEFA’s territory shall require the prior approval of FIFA and/or UEFA and/or the relevant Member Associations in accordance with the FIFA Regulations Governing International Matches and any additional implementing rules adopted by the UEFA Executive Committee) ธรรมนูญยูฟ่าฉบับปี 2021 นี้ได้ประกาศใช้ภายหลังจากที่ยูฟ่าเป็นซูเปอร์ลีกได้ประกาศตนจะดำเนินธุรกิจกีฬาฟุตบอลในทำนองที่จะแข่งขันทางธุรกิจกับยูฟ่าในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรป ซึ่งบทบัญญัติทั้ง 2 ส่วนที่นำเสนอมานี้มีเนื้อความสนับสนุนการผูกขาดการปกครองควบคุมและกำกับดูแลการจัดการแข่งขันกีฬาที่เกิดขึ้น (หรือกำลังจะเกิดขึ้น) ในภูมิภาคยุโรป ส่งเสริมให้ลดการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่จัดขึ้นในนามของเอกชนผู้จัดกิจกรรมรายอื่น มุ่งจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอย่างมีแบบแผน เท่ากับว่าเป็นการสร้างแนวนโยบายในเชิงผูกขาดในการทำธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลและสกัดกั้นไม่ให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจดังกล่าว อีกด้านยูฟ่าก็วางแนวทางในการดำเนินการของตนว่าการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปไม่อาจเป็นไปได้อย่างเสรี แต่นิติบุคคลรายใดที่ประสงค์จะจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในระดับภูมิภาคยุโรป นิติบุคคลรายนั้นก็ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของฟีฟ่าว่าด้วยการควบคุมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด แม้ว่าความเป็นอิสระของยูฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรป (European Football Governing Body) จะเป็นหลักการที่ไม่ถูกวิพากษ์อย่างแพร่หลายมากนัก

แต่ขอบเขตอำนาจของยูฟ่ามิใช่อิสระโดยสมบูรณ์ (Absolute) ที่จะใช้อำนาจตามอำเภอใจเพื่อสกัดกั้นไม่ให้มีการแข่งขันในธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาที่เป็นธรรมในตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรป ความพยายามในการกำหนดแบบแผนการดำเนินธุรกิจและสร้างเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของเอกชนรายอื่นในตลาดยุโรป เท่ากับว่ายูฟ่าได้ใช้อำนาจทางธุรกิจเข้าแทรกแซงการดำเนินธุรกิจของเอกชนรายอื่น และสร้างเงื่อนไขการทำธุรกิจไปจำกัดการดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปอย่างเสรี หลักการในธรรมนูญฟุตบอลฉบับปี 2021 ที่จำกัดการแข่งขันการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปย่อมส่งผลร้ายใน 3 ประการด้วยกัน ประการแรก คู่แข่งขันทางการค้า อาทิ บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก (ซึ่งถือเป็นคู่แข่งหน้าใหม่ในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรปและมีอำนาจในตลาดน้อยกว่ายูฟ่า) อาจถูกยูฟ่าใช้อำนาจตลาดที่มากกว่าหรืออิทธิพลในตลาดที่เหนือกว่าทำให้บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกประกอบธุรกิจการค้าหรือกิจการของตนอย่างไม่สะดวกราบรื่น ประการที่สอง ผู้บริโภคได้รับผลกระทบจากการผูกขาดการทำธุรกิจการค้าเอาไว้แต่เพียงผู้เดียวของยูฟ่า เพราะผู้บริโภคสินค้าและบริการจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับยุโรปย่อมไม่มีตัวเลือกในสินค้าและบริการดังกล่าวมากนัก ผู้บริโภคในภูมิภาคยุโรปแทบจะไม่มีตัวเลือกอื่นในการรับชมรายการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับยุโรป นอกเหนือไปจากรายการการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับยุโรปที่ยูฟ่าเป็นผู้จัดการแข่งขันหรือเป็นผู้กำกับดูแลการจัดการแข่งขัน การใช้อำนาจอิสระในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปของยูฟ่าย่อมแฝงเอาไว้ซึ่งอำนาจทางเศรษฐกิจให้การผูกขาดความมั่งคั่งเอาไว้ที่องค์กรของตนหรือบรรดาสมาชิกที่ยินยอมอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของตน โดยที่ไม่มีการจัดสรรปันส่วนความมั่งคั่ง (Redistribution of Wealth) ไปยังผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับยุโรปรายอื่น ๆ เช่น บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกตามหลักระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือทุนนิยม

นโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป

ในทางกลับกันสหภาพยุโรปมีนโยบายสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนการแข่งขันประกอบธุรกิจอย่างเสรีในภายใต้ฐานแนวคิดการรวมตัวของรัฐสมาชิกของสหภาพยุโรปในทางเศรษฐกิจจนทำให้กลายมาเป็นยุโรปตลาดเดียว (European Single Market) ที่มีการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าอย่างเสรีและมีการดำเนินธุรกิจบริการผู้บริโภคที่หลากหลาย (European Commission, 2023) นั้นหมายความว่านโยบายสหภาพยุโรปมีเป้าหมายในการต่อต้านการผูกขาดทางการค้า (Monopoly) ในทำนองที่มีผู้ประกอบธุรกิจเพียงรายเดียวใช้อำนาจทางเศรษฐกิจผูกขาดทางการค้า (Monopoly Power) ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจเพียงรายเดียวในฐานะผู้ผูกขาดมีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้าหรือบริการของตน (Kornbeck, 2023) เพราะโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีผู้ประกอบธุรกิจเพียงรายเดียวย่อมทำให้คู่แข่งทางธุรกิจรายอื่นเข้ามาเป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้าในตลาดได้ยากหรือยอมทำให้คู่แข่งทางธุรกิจรายอื่นไม่สามารถเข้ามาเป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้าในตลาดได้เลย หากจะเปรียบเทียบยูฟ่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจเพียงรายเดียวใช้อำนาจทางเศรษฐกิจผูกขาดทางการค้าก็คงไม่แปลกนัก ยูฟ่าก็คงเป็นเหมือนหนึ่งผู้ใช้อำนาจทั้งที่เป็นอำนาจทางเศรษฐกิจและอำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสหภาพยุโรปที่มีมาแต่เดิมในการกำหนดแนวทางและกำกับตลาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรปเป็นไปตามแนวทางที่ตนนั้นคาดหวัง (García, 2007) ท้ายที่สุดยูฟ่าและบรรดาสมาชิกของยูฟ่า (รวมทั้งองค์กรที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองหรือกำกับดูแลของยูฟ่า) ก็อาจเป็นฝ่ายที่ได้กำไรหรือได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจการผูกขาด (Monopoly Profit) แต่เพียงกลุ่มเดียว สหภาพยุโรปจึงได้วางนโยบายร่วมกันในด้านการต่อต้านพฤติกรรมผูกขาดทางการค้า (Antitrust) สกัดกั้นไม่ให้ประกอบธุรกิจเพียงรายเดียวใช้อำนาจตลาด (Market Power) ที่องค์กรของตนมีอยู่มาผูกขาดทางการค้า (Jakob, 2023)

เหตุนี้เองสหภาพยุโรปจึงได้ตราสนธิสัญญาว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือสนธิสัญญา TFEU) ขึ้น ด้วยการวางหลักเกณฑ์และกำหนดกติกาที่ใช้เป็นแนวทางพื้นฐานเพื่อให้รัฐสมาชิกต้องผูกพันปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่วางเอาไว้ในสนธิสัญญานับนี้้อย่างเคร่งครัด โดยรัฐสมาชิก

ต้องไม่ส่งเสริมสนับสนุนการผูกขาดทางการค้า พร้อมกับส่งเสริมสนับสนุนให้การการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีในตลาดยุโรป หลักเกณฑ์เช่นนี้ปรากฏอยู่ในมาตรา 101 และ 102 ของสนธิสัญญา TFEU (Article 101 and 102 of the TFEU) ซึ่งมาตรา 101 ของสนธิสัญญา TFEU วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าข้อตกลงหรือการปฏิบัติทางธุรกิจอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำกัดการแข่งขันทางการค้า (Agreements and business practices which restrict competition) ถือเป็นการกระทำที่ทำให้คู่แข่งทางธุรกิจซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจการค้ารายอื่นในตลาดยุโรปได้รับความเสียหาย และมาตรา 102 ของสนธิสัญญา TFEU วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่า การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ (Abuses of a dominant power) ถือเป็นการกระทำที่นำไปสู่การผูกขาดทางการค้าหรือถือเป็นการกระทำที่จำกัดการแข่งขันทางการค้า (Houben et al., 2022) ทั้งนี้หากพิจารณาเนื้อความอันเป็นสาระสำคัญของมาตรา 49 แห่งธรรมนูญฟาล์ฉบับปี 2021 ก็อาจพบว่าได้มีหลักการและสาระสำคัญเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับสาระสำคัญตามมาตรา 102 แห่งสนธิสัญญา TFEU ที่วางหลักเกณฑ์ห้ามผู้ประกอบธุรกิจด้านกีฬาหรือองค์กรบริหารปกครองกีฬาที่ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจมีพฤติกรรมใช้อำนาจเหนือตลาดควบคุมตลาดธุรกิจกีฬาที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียโดยมิชอบ

คำพิพากษาศาล ECJ ในคดีเลขที่ C-333/21

ในวันพฤหัสบดีที่ 21 ธันวาคม 2023 ที่ผ่านมาศาลยุติธรรมยุโรป หรือศาล ECJ ได้พิพากษาในคดีเลขที่ C-333/21 ที่บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกนิติบุคคลตามกฎหมายสเปนได้กล่าวหาว่ายูฟ่าหรือสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรปซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายสวิสกระทำการกีดกันผู้ที่มีอำนาจเหนือตลาด (Dominant Position) มีพฤติกรรมใช้อำนาจเหนือตลาดควบคุมตลาดธุรกิจกีฬาฟุตบอลที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียโดยมิชอบ อีกทั้งการใช้อำนาจนี้ยังตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นอิสระขององค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลขององค์กรตนซึ่งมีอยู่เหนือบรรดาสมาชิกชาติสมาชิกหรือสมาคมกีฬาฟุตบอลที่ตกอยู่ภายใต้อาณาบริเวณปกครองของตน การแสดงพฤติกรรมของยูฟ่าได้กระทำขึ้นจากการกระทำทางการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปของตนแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจกำหนดหลักการตามมาตรา 49 แห่งธรรมนูญฟาล์ฉบับปี 2021 ที่ยูฟ่าดำเนินการได้เองฝ่ายเดียวโดยบรรดาสมาชิกของยูฟ่าต้องยินยอมผูกพันปฏิบัติตามและไม่ได้ให้เอกชนรายอื่นที่ได้รับผลกระทบยินยอมก่อนอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 102 ของสนธิสัญญา TFEU อีกทั้งการแสดงพฤติกรรมของยูฟ่ายังถือเป็นการขัดต่อมาตรา 101 ของสนธิสัญญา TFEU กล่าวคือยูฟ่าได้หลักการตามมาตรา 49 แห่งธรรมนูญฟาล์ฉบับปี 2021 มาเป็นเครื่องมือจำกัดการแข่งขันทางการค้า เช่น การกำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการค้าในธรรมนูญฟาล์ของตนเองที่อาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้าการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในยุโรป โดยมีเป้าหมายในการจำกัด ขัดขวางหรือบิดเบือนการแข่งขันประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรป เป็นต้น

นอกจากนี้ศาล ECJ ยังเคยวินิจฉัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพทางการค้าอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ศาล ECJ วินิจฉัยในประเด็น มาตรา 56 แห่งสนธิสัญญา TFEU (Article 56 of the TFEU) ซึ่งมาตราดังกล่าววางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเสรีภาพในการให้บริการ (Freedom to provide services) อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบธุรกิจที่สามารถใช้โอกาสดำเนินกิจกรรมแสวงหารายได้จากผู้บริโภคในท้องตลาด ในทางตรงกันข้ามผู้บริโภคในท้องตลาดก็มีโอกาสที่จะได้เลือกสินค้าหรือบริการในท้องตลาดยุโรปที่หลากหลาย พร้อมกับวางหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเคลื่อนย้ายของการให้บริการอย่างเสรี (Free movement of services) ในทำนองที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจในภูมิภาคยุโรปมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนย้ายการให้บริการและการย้ายกิจการทางธุรกิจภายในพรมแดนอำนาจของสหภาพยุโรป ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการอาจดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจการค้าเป็นการชั่วคราวภายในรัฐสมาชิกสหภาพยุโรปที่รัฐสมาชิกสหภาพยุโรปยินยอมให้บริการธุรกิจการค้าดังกล่าวได้ภายใต้เงื่อนไขเดียวกับที่รัฐสมาชิกนั้นกำหนดสำหรับธุรกิจการค้าในประเทศของตน แล้วศาล ECJ ก็ได้วินิจฉัยในประเด็นนี้ว่า หลักเกณฑ์ตามมาตรา 49 แห่งธรรมนูญฟาล์ฉบับปี 2021 สร้างอุปสรรค (Obstacle) ต่อเสรีภาพในการให้บริการ เพราะการ

วางหลักเกณฑ์เช่นนี้เปิดช่องให้ยูฟ่าสามารถใช้ดุลยพินิจใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของตนในการควบคุมโอกาสดำเนินการธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลของบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก ซึ่งเป็นบุคคลที่สามที่ไม่ได้เป็นทั้งสมาคมสมาชิกของยูฟ่าและสโมสรกีฬาฟุตบอลภายใต้การกำกับดูแลของยูฟ่า แต่บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกกลับต้องถูกจำกัดโอกาสในการทำธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในเขตภูมิภาคยุโรป ในทางเดียวกันหลักเกณฑ์เช่นนี้ก็ปิดกั้นโอกาสของสโมสรกีฬาฟุตบอลในการตัดสินใจเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่บริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกเป็นผู้ประกอบธุรกิจจัดการแข่งขัน

จากที่ศึกษาวิเคราะห์คำพิพากษาของศาล ECJ ในคดีเลขที่ C-333/21 ได้กำหนดขอบเขตของพฤติกรรมผูกขาดทางการค้าในธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในยุโรป และชี้ให้เห็นลักษณะของการวางกฎระเบียบของยูฟ่าในฐานะองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลที่นำไปสู่การกีดกันในการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ไม่สมบูรณ์ในตลาดยุโรป ตลาดที่มีลักษณะโครงสร้างที่ยูฟ่าพยายามแสดงตนเป็นผู้ที่สามารถดำเนินการควบคุมหรือกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปได้เพียงรายเดียว นำไปสู่สถานการณ์ที่ผู้ประสงค์ที่จะจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปสามารถเข้าสู่ตลาดได้ยากมาก ทำให้ยูฟ่าในฐานะผู้ผูกขาดมีอำนาจในการกำหนดลักษณะ โครงสร้างหรือรูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในตลาดภูมิภาคยุโรปแต่เพียงรายเดียว ในขณะที่เดียวกันการที่ศาล ECJ ในฐานะที่เป็นศาลสูงสุดของสหภาพยุโรป (The Supreme Court of the European Union) ใช้อำนาจตุลาการทำหน้าที่ตีความและปรับกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรปให้เข้ากับข้อเท็จจริงในคดีที่เกิดขึ้นนี้ เพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมในตลาดยุโรป โดยเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภค (Best interest of customers) เปิดช่องทางให้ผู้บริโภคในตลาดยุโรปได้มีโอกาสได้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของตัวผู้บริโภค ในอีกด้านศาล ECJ ก็พยายามส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปให้เป็นไปอย่างเสรีและสนับสนุนการต่อต้านการผูกขาดในการทำธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ไม่เป็นธรรมในภูมิภาคยุโรป นอกจากนี้ศาล ECJ ได้พิพากษาให้ถือว่ากฎระเบียบเช่นนี้เป็นกฎระเบียบที่มีขอบข่ายกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป เพราะกฎระเบียบที่ถูกบัญญัติขึ้นมาโดยองค์กรบริหารปกครองกีฬาในภูมิภาคยุโรปซึ่งองค์กรเช่นนี้ได้เปรียบบุคคลที่สามอย่างยั่วหรือควบคุมบุคคลที่สามจนเกินสมควร ไม่ว่าบุคคลที่สามนั้นได้รู้ หรือไม่รู้ถึงการเสียเปรียบนั้นก็ตาม แล้วการเสียเปรียบเช่นนี้ทำให้บุคคลที่สามจำต้องยอมรับชะตากรรมทางธุรกิจโดยไม่มีทางเลือก

บทสรุป

กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนเห็นว่าจากคำพิพากษาศาล ECJ ในคดีเลขที่ C-333/21 ที่หยิบยกมาศึกษาวิเคราะห์ในช่วงต้นทำให้เห็นว่าศาล ECJ วางหลักการในทำนองที่มุ่งขจัดกฎระเบียบของยูฟ่าในทำนองที่มีเนื้อหาในเชิงกีดกันทางการค้าและการขัดขวางการประกอบธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาของบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีกทั้งทางตรงหรือทางอ้อม การวางกฎระเบียบของยูฟ่าเช่นนี้เป็น การแสดงพฤติกรรมใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรปที่ตนมีและใช้อำนาจเหนือตลาดในทางที่บิดเบือนกลไกตลาดยุโรปที่มุ่งเน้นให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรี ซึ่งการใช้อำนาจเช่นนี้ล้วนแล้วแต่สร้างเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมและอุปสรรคในการดำเนินการธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปต่อบริษัทยูโรเปียนซูเปอร์ลีก แม้ยูฟ่ามีความเป็นอิสระเชิงสถาบันในการบริหารปกครองตนเองโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด อันมีความหมายว่ายูฟ่าสามารถบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลในยุโรปหรือกำกับดูแลการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจสั่งการของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือสถาบันทางการเมืองอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นอิสระจากรัฐ แต่เมื่อยูฟ่ามีการดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อแสวงหารายได้ในตลาดสหภาพยุโรปที่ถือเป็นตลาดยุโรปเดียวอย่างสมบูรณ์ ยูฟ่าก็ต้องเคารพต่อกฎหมายและนโยบายการแข่งขันทางการค้าของสหภาพยุโรปด้วย เพราะกฎหมายและนโยบายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรปเป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการต่อต้านการ

ผูกขาดทางการค้า เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าในสหภาพยุโรปต้องประพฤติปฏิบัติตาม โดยไม่ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดไปเอารัดเอาเปรียบผู้ประกอบการรายอื่นที่เข้ามาเป็นคู่แข่งกันในตลาดสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินธุรกิจในการทำผูกขาดทางการค้าย่อมเป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป อีกทั้งคำพิพากษาศาล ECJ ในคดีเลขที่ C-333/21 ยังวางหลักการว่าการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลเหนือบรรดาสมาชิกสมาคมกีฬาหรือบรรดาสมาคมกีฬาฟุตบอลที่เกี่ยวข้อง ตั้งกฎระเบียบในทำนองที่ห้ามบุคคลที่สามหรือบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ยินยอมผูกพันเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของตนดำเนินธุรกิจแข่งขันกับตนหรือสร้างอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับตนอย่างยืดยาว ถือเป็นการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป อีกประการหนึ่งแม้มีการที่ยอมรับในวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปว่าธรรมนูญฟุตบอลเป็นกฎระเบียบที่มีลำดับขั้นสูงสุดในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลยุโรป กฎระเบียบหรือกรอบกติกาของบรรดาสมาชิกสมาคมกีฬาที่มีลำดับขั้นต่ำกว่าจะขัดหรือแย้งต่อธรรมนูญฟุตบอลไม่ได้ ซึ่งธรรมนูญฟุตบอลเป็นกฎระเบียบที่กำหนดโครงสร้างลักษณะการบริหารปกครองพื้นฐานและสถาบันทางการในการจัดองค์กรบริหารของยุโรป แต่ธรรมนูญฟุตบอลจะมีหลักการขัดหรือแย้งกับกฎหมายสหภาพยุโรปไม่ได้ ศาล ECJ จึงใช้อำนาจตรวจสอบว่าธรรมนูญฟุตบอลมีหลักการขัดหรือแย้งต่อกฎหมายสหภาพยุโรปหรือไม่ ถือเป็นการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายสหภาพยุโรปของธรรมนูญฟุตบอลโดยศาล ECJ ยุโรปจึงต้องยอมรับความจริงที่ว่ากฎหมายการแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรปคือตัวแปรหนึ่งที่สามารถกำหนดชะตากรรมการทำธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปของตน นั่นก็เพราะว่าตลอดเส้นทางการดำเนินธุรกิจจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคยุโรปล้วนแล้วแต่ต้องเกี่ยวข้องกับเขตอำนาจปกครองของสหภาพยุโรปและตลาดเดียวยุโรป

เอกสารอ้างอิง

- Chappelet, J. (2010). *Autonomy of sport in Europe*. Strasbourg Cedex: Council of Europe Publishing.
- Court of Justice of the European Union. (2023). Case C-333/21 European Super League Company v UEFA. FIFA (21 December 2023) [Online]. Retrieved January 21, 2024, from <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=280765&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=8444759>
- de Witte, F., & Zgliniski, J. (2022). The idea of Europe in football. *European Law Open*, 1(2), 286–315.
- Dunbar, N. (2021). A European football super league: The legal and practical issues. *James Cook University Law Review*, 27, 111–129.
- European Commission. (2016). *Mapping and Analysis of the Specificity of Sport*. A Final Report to the DG Education & Culture of the European Commission. Brussels: European Commission Directorate-General for Education and Culture.
- European Commission. (2023). *Antitrust and Cartels* [Online]. Retrieved January 20, 2024, from https://competition-policy.ec.europa.eu/antitrust-and-cartels_en
- European Parliament. (2023). *Competition Policy* [Online]. Retrieved January 20, 2024, from https://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_2.6.12.pdf
- Garcia, B. (2007). UEFA and the European Union: From Confrontation to Co-operation?. *Journal of Contemporary European Research*, 3(3), 202–223.
- Garcia, B. (2009). Sport governance after the White Paper: the demise of the European model?. *International Journal of Sport Policy*, 3(1), 267–284.
- Houben, R., Blockx, J., and Nuyts, S. (2022). UEFA and the Super League: who is calling who a cartel?. *The International Sports Law Journal*, 22(3), 205–216.

- Jakob, H. (2023). The Super League, the European Sports Model and antitrust law. *International Sports Law Journal*, 23, 259–265.
- Kalashyan, J. (2022). The game behind the game: UEFA's Financial Fair Play Regulations and the need to field a substitute. *European Competition Journal*, 18(1), 21–81.
- Kornbeck, J. (2023). *EU Antitrust Law and Sport Governance: The Next Frontier?*. Abingdon: Taylor & Francis.
- Lopez Frias, F.J., Garcia, S.G., and Diaz, B.A. (2023). Whose interests? Which solidarity? Challenges of developing a European Super League. *Soccer and Society*, 24(4), 463–478.
- van den Bogaert, S.C.G. (2022). The rise and fall of the European Super League: a case for better governance in sport. *Common Market Law Review*, 59(Special Issue), 25–40.
- van der Burg, T. (2023). EU Competition Law, Football and National Markets. *Managing Sport and Leisure*, 28(2), 135–148.
- Vrooman, J. (2007). Theory of the Beautiful Game: The Unification of European Football. *Scottish Journal of Political Economy*, 54(3), 314–354.